

**BAĞIMSIZ DENETÇİLERİN KIBRIS TÜRK KOOPERATİF MERKEZ BANKASI
LİMİTED'İN 2009 YILI HESAPLARI HAKKINDA KOOPERATİF ŞİRKETLERİ TÜRK
MUKAYYİDİNE RAPORU**

Kıbrıs Türk Kooperatif Merkez Bankası Limited'in ("Banka") 2008 yılı ile mukayeseli, ekteki 2009 yılı mali tablolarını denetledik. Mali tablolar, mal oluş bedeli (Historical Cost Convention) esasına göre ve KKTC 39/2001 sayılı Bankalar Yasası (39/2001 Sayılı Yasa) 29(3) maddesinde öngörülen tek tip bilanço, kar ve zarar cetveli ile dipnotları ve diğer hususlara uygun olarak, tanzim edilmiştir.

BANKA YÖNETİM KURULU'NUN SORUMLULUĞUNA İLİŞKİN AÇIKLAMA

Ekte belirtilmiş olduğu üzere, denetimimize sunulan Banka'ya ait mali tabloların tanziminden Banka'nın Yönetim Kurulu sorumludur.

BANKANIN BAĞIMSIZ DENETİM KURULUŞU'NUN SORUMLULUĞUNA İLİŞKİN AÇIKLAMA

Bağımsız denetimi yapan kuruluş olarak sorumluluğumuz, denetlenen mali tablolar hakkında görüş belirtmektir. Bağımsız denetimimiz, 20.05.2009 tarihinde değiştirilmiş şekliyle, 30.01.2002 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanan "Bankalarda Bağımsız Denetim Yapacak Kuruluşlara İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ" ile uluslararası denetim standartlarına uyumlu olarak gerçekleştirilmiştir.

Bağımsız denetimimiz, mali tablolarda yeralan miktar ve bilgilerle ilgili delillerin, örnekleme usulüne göre, incelenmesini içermektedir. Aynı zamanda, mali tabloların hazırlanmasında ve uygulanan muhasebe ilkelerinin Banka'nın koşullarına uygun olup olmadığı, tutarlı bir şekilde uygulanıp uygulanmadığı ve yeterli derecede açıklıkla gösterilip gösterilmediği hususlarında, Yönetim Kurulu'nun yaptığı tahminlerle, vardıkları kararların değerlendirilmesini de içermektedir. Bağımsız denetimimizin planlanması ve uygulanması, mali tabloların hile, usulsüzlük veya hatalardan kaynaklanan önemli yanlışlıklardan (material misstatements) ari (free from) olduğu hususunda makul teminat verebilmemiz için gerekli tüm bilgi ve izahatı elde edebilmek üzere yapılmıştır. Kanatımıza varırken, mali tablolarda sunulan bilgilerin sunuş şekli ile genel yeterliliğini de değerlendirmiş bulunuyoruz.

Gözlemler:

1. Mali Tablolarda belirtilmiş olduğu üzere 1,474,248,209 TL tutarındaki toplam nakdi kredi alacaklarının 1,173,278,742 TL'lik kısmı Devlet kefaletine haiz ve Devlet'e ait krediler olup, 6 devlet kuruluşuna aittir. Ancak, bu husutaki Devlet Kefalet Senetlerinin süreleri 31.12.2009 tarihinde sona ermiş ve müteakip dönem için, uzatma işlemi, denetim raporumuz tarihine kadar henüz tamamlanmamıştır. Geriye kalan 300,969,467 TL tutarındaki kredi alacaklarının 51,370,649 TL'si takipteki alacaklar olup, bunlar için 39/2001 sayılı Bankalar Yasası'nın 23(6) maddesi altında Merkez Bankası tarafından 25/01/2002 tarihinde yayımlanan "Karşılıklar Tebliği" uyarınca 31,561,092 TL, yani toplam %61,44 oranında özel karşılık ayrılmıştır.
2. Toplam nakdi ve gayrinakdi kredi tutarı olan 1,546,513,661 TL'den nakit bloke karşılığı kullandırılan 128,598,209 TL'si tenzil edildikten sonra kalan 1,417,915,452 TL için 31,561,092 TL'si "Özel" 3,800,481 TL'si "Genel" olmak üzere toplam 35,361,573 TL karşılık ayrılmıştır. Bu şekilde ayrılan karşılık oranı 1,417,915,452 üzerinden %2,49'dur.

3. Devlet kefaletine haiz ve Devlet'e ait nakdi ve gayrinakdi krediler toplamı, 31/12/2009 tarihi itibarıyla 39/2001 sayılı Bankalar Yasası'nın 23(2)(C) ve Geçici 7'inci maddesinde öngörülen banka özkaynaklarının %200 (Geçici Madde 7) tavan limitini 815,121,958 TL tutarında aşmaktadır. Ayrıca, bu tavan limitine dahil olan ve bir Devlet kuruluşuna nakit bloke karşılığı kullandırılan 100,000,000 TL limitli 122,136,823 TL kredi, 39/2001 sayılı Bankalar Yasası'nın Geçici 5 ve 7'inci maddelerine uygun olmayıp, yasal limiti, 31/12/2009 tarihi itibarıyla, 22,136,823 TL ve bu rapor tarihinde, 9,947,423 TL tutarında aşmaktadır.

**39/2001 SAYILI BANKALAR YASASININ 34(3) MADDESİ ALTINDA YAYIMLANAN
BANKALARDA BAĞIMSIZ DENETİM YAPACAK KURULUŞLARA İLİŞKİN ESASLAR
HAKKINDA TEBLİĞ GEREĞİNCE RAPOR**

Kıbrıs Türk Kooperatif Merkez Bankası Ltd.'in 31/12/2009 tarihi itibarıyla düzenlenmiş bilançosu ve 1/1/2009 – 31/12/2009 dönemine ait kar ve zarar tablosu 39/2001 sayılı Bankalar Yasası'nın 34(3)'üncü maddesi hükümlerine göre örnekleme yöntemiyle incelenmiş ve, yukarıda belirtilen gözlemler altındaki hususlar dışındaki uygulamalar, anılan Yasa'nın 29(3)'üncü maddesi hükmüne dayanılarak belirlenen tek düzen hesap planı, tek tip bilanço ve kâr ve zarar cetveli ve dipnotları ile bunların uygulamasına ilişkin izahname ile muhasebe ve değerlendirme esaslarına ve aynı Yasa'nın 30'uncu maddesi hükmüne ve Banka kayıtlarına uygun bulunmuştur.

KOOPERATİF ŞİRKETLER YASASI FASIL 114 GEREĞİNCE RAPOR

En iyi bilgi ve inancımıza göre, yukarıda belirtilen gözlemler altındaki hususlara tabi olarak, denetim maksatları bakımından gerekli gördüğümüz tüm bilgi ve izahatı aldık. Kanaatımızca, denetlemiş olduğumuz kayıtlardan tesbit ettiğimiz kadarıyla, Banka, yerel mevzuata tabi olarak, uygun muhasebe kayıtları tutmuştur ve denetimimize sunulan mali tablolar Banka tarafından tutulan muhasebe kayıtları ile mutabıktır.

Kanaatımıza ve edindiğimiz en iyi bilgi ve bize verilen izahata göre, ve yukarıda belirtilen gözlemler altındaki hususlara tabi olarak, Banka'nın 31 Aralık 2009 tarihindeki mali durumunu ve aynı tarihte sona eren yıla ait faaliyet sonucunu, gerçek ve makul bir şekilde (true and fair) göstermekte ve Kooperatif Şirketler Yasası Fasil 114 ve bu Yasanın 54'üncü maddesi altında yayımlanan Kooperatif Şirketler Tüzüğü tahtında bankacılık faaliyetinde bulunan şirketler için öngördüğü şekilde gerekli bilgiyi içermektedir.

Bağımsız Denetim Kuruluşu:

**Tatar & Co.
Chartered Accountants
Yetkili Bağımsız Banka Denetçileri**

Rüstem Z. Tatar BA FCA FCIS
Sorumlu Ortak

Tamer Müftüzade BA FCA
Ortak Başdenetçi

Ahmet Zeki BSc.
Kıdemli Denetçi

Tarih: 28 Nisan 2010

